

Energija. Klima. Životna sredina.

Poštovani čitaoci,

Pred vama je trinaesto izdanje mesečnog pregleda vesti "Energija, klima i životna sredina" Beogradske otvorene škole.

U svetu dinamičnog razvoja javnih politika u oblasti životne sredine, klimatskih promena i energetike - kako na nacionalnom, tako i na globalnom nivou - smatramo da je važno biti u toku sa trendovima, za sve nas koji se bavimo ovim temama. Izvora informacija je mnogo, kao i događanja, te ih nije uvek lako ispratiti. Za vas smo pripremili pregled najznačajnijih vesti i događanja u septembru, na nivou Srbije, regiona, Evropske unije i globalnom nivou.

Nakon objavljivanja izveštaja Međunarodnog panela za klimatske promene (IPCC), Evropski parlament nastavilo je da predlaže ambiciozne ciljeve koji bi globalno zagrevanje zaustavili ispod 1.5°C. Klimatske promene su jedan od razloga i globalnog masovnog izumiranja vrsta, a da bi se zaustavilo nestajanje biodiverziteta potrebno je staviti pod zaštitu trećinu planete. Na nivou regiona nastavljena je borba protiv malih hidroelektrana, dok se u Srbiji sve više koristi energija veta.

Ukoliko postoje posebne teme koje želite da vidite u mesečnom pregledu, imate komentar ili sugestije, možete nam se obratiti na mejl mirjana.jovanovic@bos.rs.

Srdačan pozdrav do sledećeg čitanja!

Beogradska otvorena škola
Energija, klima i životna sredina

LOKALNA SAMOUPRAVA

Beograd Zelena prestolnica Evrope

Gradonačelnik Beograda je potpisao Sporazum gradonačelnika za energiju i klimu, čime se Beograd pridružio evropskoj zajednici gradova i opština koje su se odlučile za ambicioznu klimatsku politiku. Beograd se obavezao da će svoje emisije gasova sa efektom staklene bašte smanjiti za 40%. U odnosu na koju godinu, i da li će u ovaj plan biti uključene i prigradske opštine (poput Obrenovca, Lazarevca i Mladenovca) ostaje nam da saznamo u narednom periodu. Beograd je najavio i kandidaturu za nagradu Zelena prestonica Evrope. U Beogradu je obeležen i Svetski dan bez automobila, dok su gradski odbornici izglasali zabranu korišćenja plastičnih kesa od 1. januara 2020. godine. Završen je i javni uvid za Plan detaljne regulacije sistema zelenih površina Beograda.

Ipak, Beograd danas nije baš "zelen grad": Beograd je i dalje jedina prestonica na Dunavu koja svoje otpadne vode direktno ispušta bez prečišćavanja, zelene površine nestaju pod novoizgrađenim zgradama, pumpama i parkinzima a najnoviji je slučaj rekonstrukcije Topličinog venca, kada su pod čudnim okolnostima stradala stabla lipa.

Politika: [Beograd dobija Plan generalne regulacije zelenih površina](#)

Vlada Republike Srbije: [U Beogradu obeležen Svetski dan bez automobila](#)

Večernje Novosti: [Beograd zabranjuje plastične kese, kazne i do 150.000 dinara](#)

Energetski portal: [Gradске vlasti sekulipe stare 80 godina](#)

Grad Beograd: [Javni uvid u nacrt plana generalne regulacije sistema zelenih površina Beograda](#)

Danas: [Slučaj Bloka 13](#)

Finansiranje zaštite životne sredine

Evropska banaka za obnovu i razvoj planira da finansijski podrži projekte vezane za zelenu ekonomiju u Srbiji. Pitanje finansiranja životne sredine bilo je i tema panel diskusije organizovane u Novom Sadu od strane udruženja novinara "Eko vest", jedan od zaključaka je i da "Zeleni dinar" treba da se troši isključivo na zaštitu životne sredine.

Energetski portal: [„Zeleni“ dinar treba da ide samo za zaštitu životne sredine Srbije](#)

Vlada Republike Srbije: [Ulaganja u životnu sredinu put ka razvoju i napretku](#)

Danas: [EBRD: Uložićemo u projekte zelene ekonomije Srbije](#)

Klimatske promene: [Jačanje kapaciteta Republike Srbije za efikasno angažovanje sa Zelenim klimatskim fondom](#)

Energija vetra

Tokom septembra otvoren je vetropark Alibunar snage 42 megavata, dok je otvaranje vetroparka Čibuk projektovane snage 158 MW najavljeno za početak 2019. Novi vetroparkovi uz primenu mera energetske efikasnosti mogli bi da približe Srbiju cilju od 27% energije dobijene iz obnovljivih izvora do 2020. godine.

Energetski portal: [Srbija može da ispunи obavezu da 27 odsto energije obezbeđuje iz obnovljivih izvora](#)

eKapija: [Otvoren vetropark Alibunar snage 42 megavata - Investicija vredna 80 mil EUR](#)

Balkan green energy news: [Čibuk 1, najveći vetropark u Srbiji, počinje proizvodnju „ranije nego što se planiralo“](#)

REGION

"Nova ideologija je svakako ekologija"

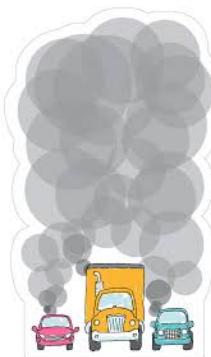
Poručio je Rambo Amadeus u Sarajevu, gde održan koncert sa namerom da se skrene pažnja javnosti o ugroženosti reka širom Balkana i Evrope zbog gradnje sve većeg broja mini hidroelektrana. U međuvremenu se borba lokalnih zajednica protiv mini hidroelektrana nastavlja.

Oslobođenje: [Koncert za rijeke Balkana: Sačuvajmo naše bogatstvo](#)

Centar za životnu sredinu: [Rambo Amadeus: Nova ideologija je svakako ekologija](#)

Centar za životnu sredinu: [Gradići traže raskidanje ugovora o koncesiji za hidroelektrane na rijeci Kruščici](#)

Zagađenje vazduha i auto industrija

Zagađenje vazduha najveći je rizik po životnu sredinu i zdravlje stanovnika EU, izjavio je Janusz Wojciechowski, član Evropskog revizorskog suda i zadužen za [izveštaj](#) o zagađenju vazduha. Da bi smanjili zagađenje vazduha u Frankfurtu su zabranjeni stariji dizel automobili u centru grada, dok na nivou EU broj električnih vozila premašio milion.

euobserver: [Air pollution 'biggest environmental health risk' to EU citizens](#)

Reuters: [German court says Frankfurt must ban older diesel cars](#)

Energetski portal: [Evropsko tržište električnih vozila oborilo rekord u prodajama](#)

SVET

Masovno izumiranje i klimatske promene

Na planeti Zemlji u toku je šesto masovno izumiranje biljnih i životinjskih vrsta, i pokrenuto je ljudskom aktivnošću. Sve više biljnih i životinjskih vrsta nestaje usled posledica klimatskih promena, zagadenjem i gubitkom staništa, kao i izmenjenim uslovima života. Potrebno je staviti pod zaštitu skoro trećinu Zemlje kako bi se ublažilo i sprečilo masovno izumiranje.

Energetski portal: [Skoro trećina površine Zemlje treba da bude pod zaštitom kako bi se sprečila masovna izumiranja](#)

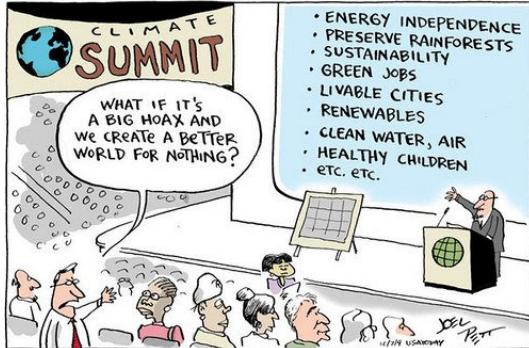
N1: [Mahovina na Antarktiku umire zbog klimatskih promena](#)

Energetski portal: [Papagaj iz poznatog crtanog filma „Rio“ proglašen izumrlom vrstom](#)

IPCC i klima - ovo ne ovde!

Vodeći naučnici sveta predstavili su čvrste naučne dokaze o potrebi da se porast temperaturna ograniči na 1.5°C. Najnoviji [izveštaj Medunarodnog panela za klimatske promene](#) (IPCC), koji naručuju i usvajaju sve vlade sveta, pokazao je da se mnoge drastične posledice budućeg zagrevanja mogu izbeći poštovanjem ove granice. Poslanici Evropskog parlamenta već su predložili više ciljeve kako bi se nivo CO₂ smanjio do potrebne granice koja će ograničiti porast temperature.

BOŠ: [Evropa da pojača klimatsku akciju: nedvosmisleni dokazi naučnika o potrebi da se globalni rast temperatura zadrži ispod 1.5°C](#)

Euroaktiv: [Evroposlanci predlažu više ciljeve za smanjenje emisija CO₂](#)

Energetski portal: [Ako želimo da sprečimo klimatske promene, kapitalizam mora da umre](#)

VESTI IZ BEOGRADSKЕ OTVORENE ŠKOLE

Studije budućnosti otvorile novo poglavlje sa XXVI generacijom

Beogradska otvorena škola (BOŠ) je u ponedeljak, 8. oktobra poželetala dobrodošlicu novoj, XXVI generaciji studenata i studentkinja obrazovnog programa „Studije budućnosti“. Čitav BOŠ tim, na čelu sa Vesnom Đukić, generalnom direktorkom, je pozdravio novu generaciju koju čine 22 izabranih studenata i studentkinja. Više o studijama saznajte [OVDE](#).

Minglovke i Minglovci na obukama u okviru projekta Mladi i zeleni

Šta je cirkularna ekonomija i zašto je ona bitna za mlade? Da li je klimatska politika u Srbiji zanimljiva? Kako se izveštava o "zelenim" temama? Ovo su teme kojima su se novinarke i novinari redakcije omladinskog portala MINGL bavili na radionicama u septembru, u okviru projekta Mladi i zeleni koji Beogradska otvorena škola realizuje uz podršku Ministarstva zaštite životne sredine. Više o ovome saznajte [OVDE](#)

42. broj Biltena "Progovori o pregovorima"

U 42. Broju POP Biltena saznajte o kojim temama smo govorili na četvrtoj regionalnoj konferenciji "Move.Link.Engage. The Enlargement: A Brand Old Story", koja je održana u Beogradu, 13. i 14. septembra. O važnosti i ulozi civilnog društva u procesu evropskih integracija čitajte u tekstu Sužen prostor za čuvare demokratije. O aktuelnim pitanjima koja se tiču procesa evropskih integracija u Srbiji čitajte u tekstovima Vreme, naš najveći kritičar i Nepodnošljiva lakoća evropske integracije. Pisali smo i o značaju istraživanja, javnim politikama i neophodnosti javnog zagovaranja u rubrici Aktuelno - Ka boljim javnim politikama.

U ovom broju Biltena možete pronaći i priču o ljudima - o nastanku i razvoju

Beogradske otvorene škole i idejama koje stoje iza nje prethodnih 25. godina.

Novi broj Biltena dostupan je [ovde](#), a prethodnim brojevima možete pristupiti na [ovom linku](#).

UČEŠĆE JAVNOSTI U DONOŠENJU ODLUKA

Ministarstvo zaštite životne sredine: [Rešenje o davanju saglasnosti nosiocu projekta „BW Kula“ d.o.o. Beograd, ul. Karađorđeva br .48, na Studiju o proceni uticaja na životnu sredinu sredinu projekta izgradnje objekta „Kula Beograd“](#)

Ministarstvo zaštite životne sredine: [Rešenje da je potrebna izrada Studije o proceni uticaja na životnu projekta eksloatacije lignita na površinskom kopu Polje “E“, sa odlagališnim prostorom na poljima A, B, C, D i Turija, na teritoriji GO Lazarevac](#)

Ministarstvo građevine, saobraćaja i infrastrukture: [Javna rasprava o Predlogu Strategije održivog i integralnog urbanog razvoja Republike Srbije do 2030. godine](#)

Ministarstvo zaštite životne sredine: [Zahtev za davanje saglasnosti na Studiju o proceni uticaja na životnu sredinu projekta izgradnje postrojenja za odsumporavanje dimnih gasova blokova A3 -A6, na lokaciji TE Nikola Tesla A, Gradska opština Obrenovac](#)

www.bos.rs

BOŠ
[Facebook](#)

www.bos.rs/ekz